

Runstenssafari i Östhammar

18 augusti 2018

Referent: Paul Raab



ƒ u p o r k

h n i a s

t b m l R

U 1127 Alunda

Stenen låg först inmurad intill predikstolen i Alunda kyrka. På slutet av 1700-talet blev predikstolen restaurerad och runstenen hamnade som tröskel i västra kyrkdörren. Först på andra hälften av 1800-talet togs runstenen bort från kyrkodörren och restes på sin nuvarande plats.





ƿ þ ʒ ↑ |
þ ƿ

| ʒ ƿ | ʒ

þ | ʒ ↑ ʒ

ʒ | ʒ ↑ | þ

þ ƿ ↑ | ʒ

ʒ ʒ ʒ þ ʒ | þ

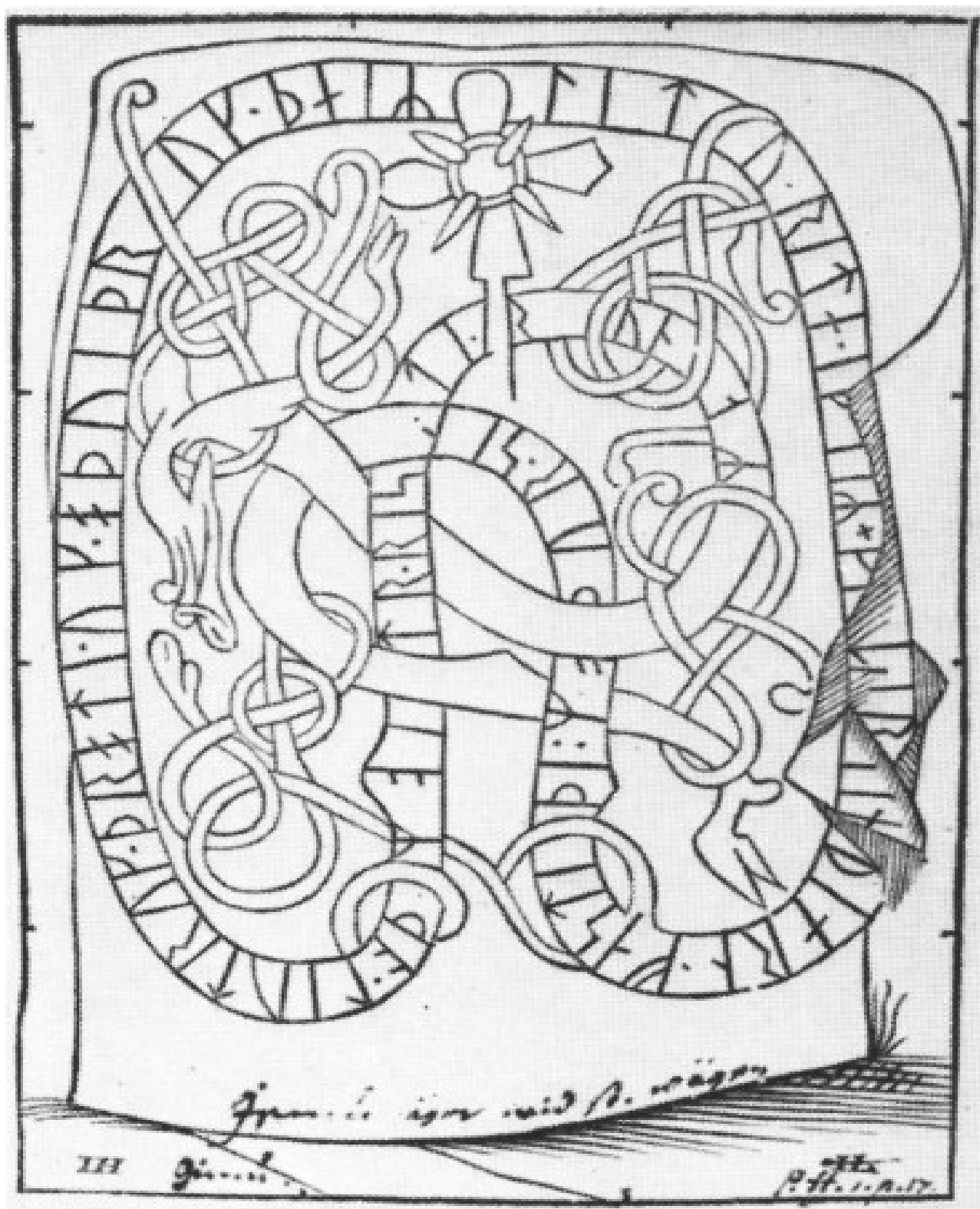
þ ʒ ʒ ≠ ↑

*Fasti ok logeiRR þeir letu
ræisa stæin æftir broður
sinn Þrond*

Faste och Jogger de läto
resa stenen efter sin
broder Trond

U 1132 Gimo

Johannes Bureus meddelar 1594 att runstenen ligger: "Norr om Skefthammars kyrkia wid Gimå". Senare kom den att användas som del av kyrkogårdsporten. Senast 1866 hade man flyttat stenen till dess nuvarande plats



NY



Þ Ñ I Þ R N Y Þ † |

[F + Þ Æ R H I + B I + R +

Ʒ Ƨ Ƭ Ʋ Ƴ ƴ ƶ Ʒ Ƹ ƹ ƺ ƻ Ƽ ƾ ƿ ƻ Ƽ ƿ ƻ Ƽ ƿ

#▷Υ≠↑ℝℝ|↗↑|ℝℕ††‡

*Ljutr ok Þrotti ok Auðviðr
þæir litu retta æftir faður
sinn Bjorn, Fasthæiði
moður sin*

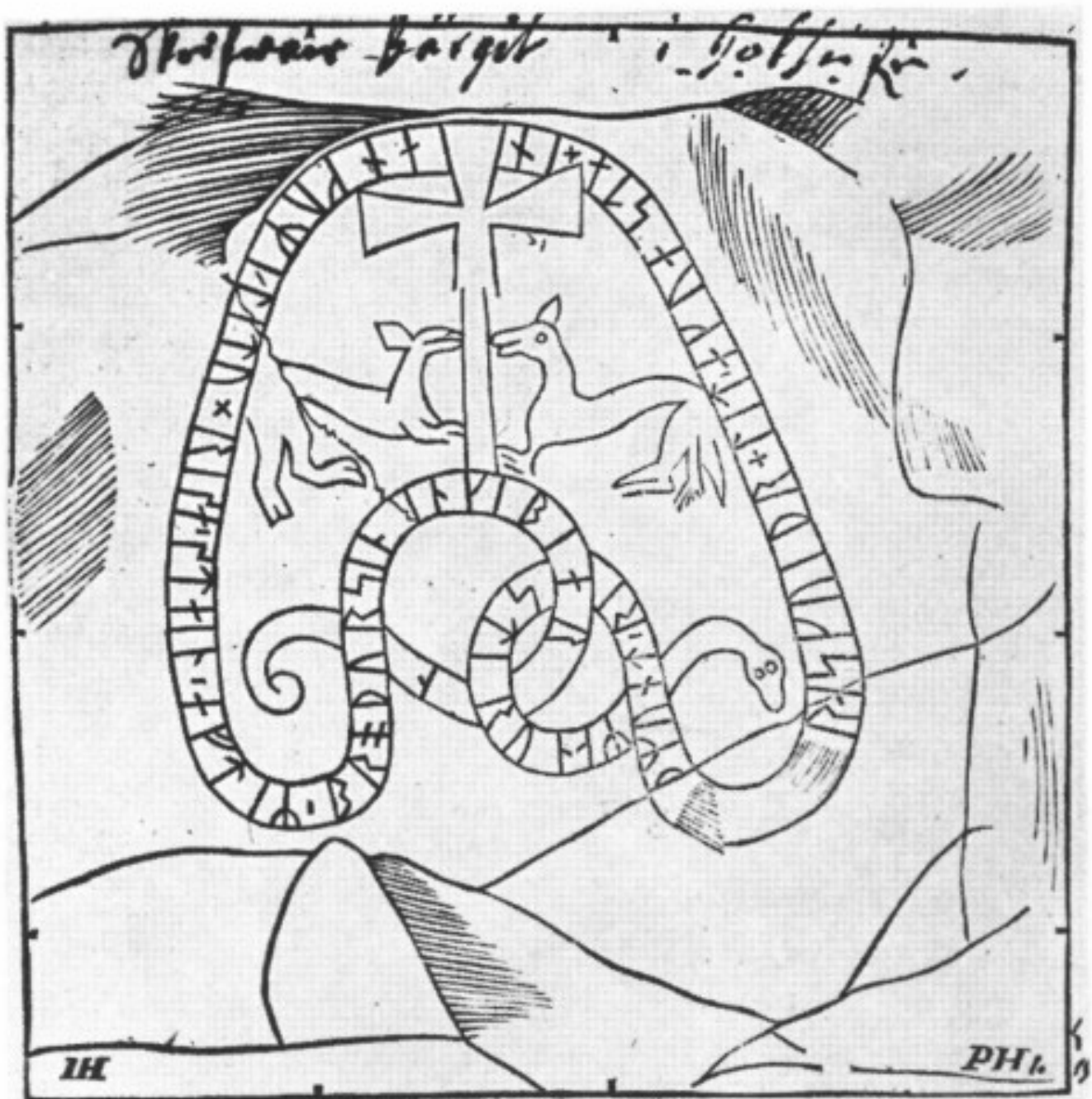
Auðmundr risti runaR

Ljut och Trotte och Övid
de läto uppresa efter sin
fader Björn och Fasthed,
sin moder

Ödmund ristade runorna

U 598 Borggärde

Denna ristning, ty det är ju inte en „sten“ utan en häll, befinner sig naturligtvis på sin ursprungliga plats





R + 4 Y N I Þ R 1 1 ↑
 + Y N + -- Y N Y I 1 1 ↑ N
 R I 4 + 4 ↑ 1 + + 4 ↑ 1 1
 B R ≠ Þ N R 4 1 + 1 + Y I B I + R +
 - Þ Y N + ↑ R I 4 ↑ 1
 R N + + 1

*Raskviðr let haggva stæin
.. Gummi letu
ræisa stæin æftiR broður
sinn Ingibjörn*

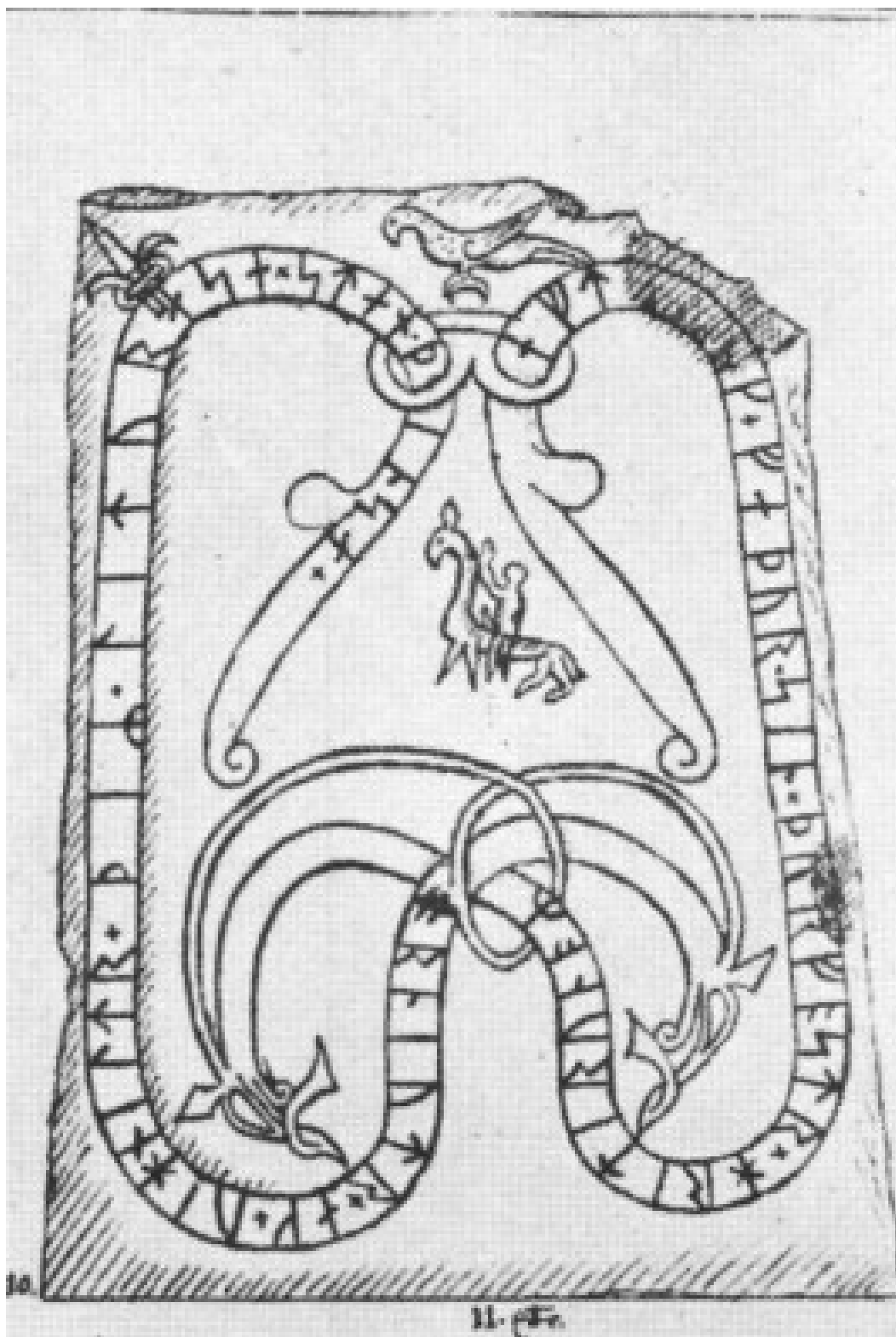
Auðmundr risti runaR

Raskvid lät hugga stenen.
(Han och) Gumme läto resa
stenen efter sin broder
Ingebjörn.

Ödmund ristade runorna

U 599 Hanunda

Denna sten på åsen har troligtvis alltid stått på detta ställe. Ett exponerat ställe nära landsvägen, där alla kan se den.



≠ R + I N T R + Y

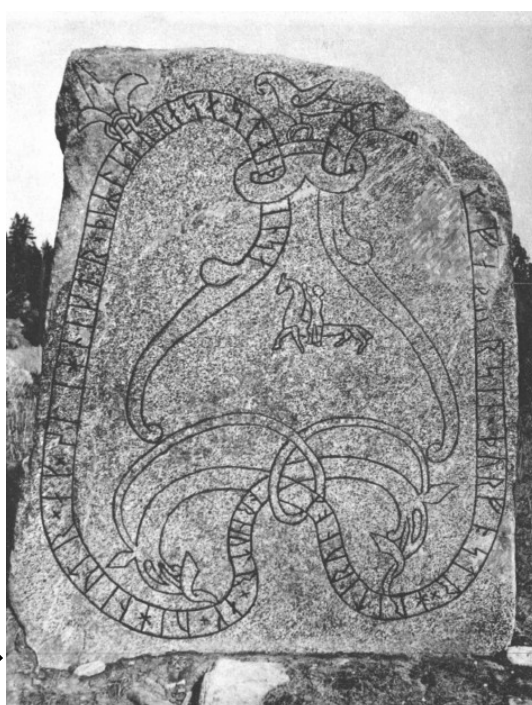
N | * + I N T R + Y

H | | * + I Y T R P | A

I T T N

H T + +

+ F T - A



R + H +

P + H +

--- Y

F + P N R H +

P N R F ≠ H + R R I + I

R N + ≠ A

*Arnniutr ok Vigniutr ok
Signiutr þæir letu ræisa
stæin þensa æftir
faður sinn*

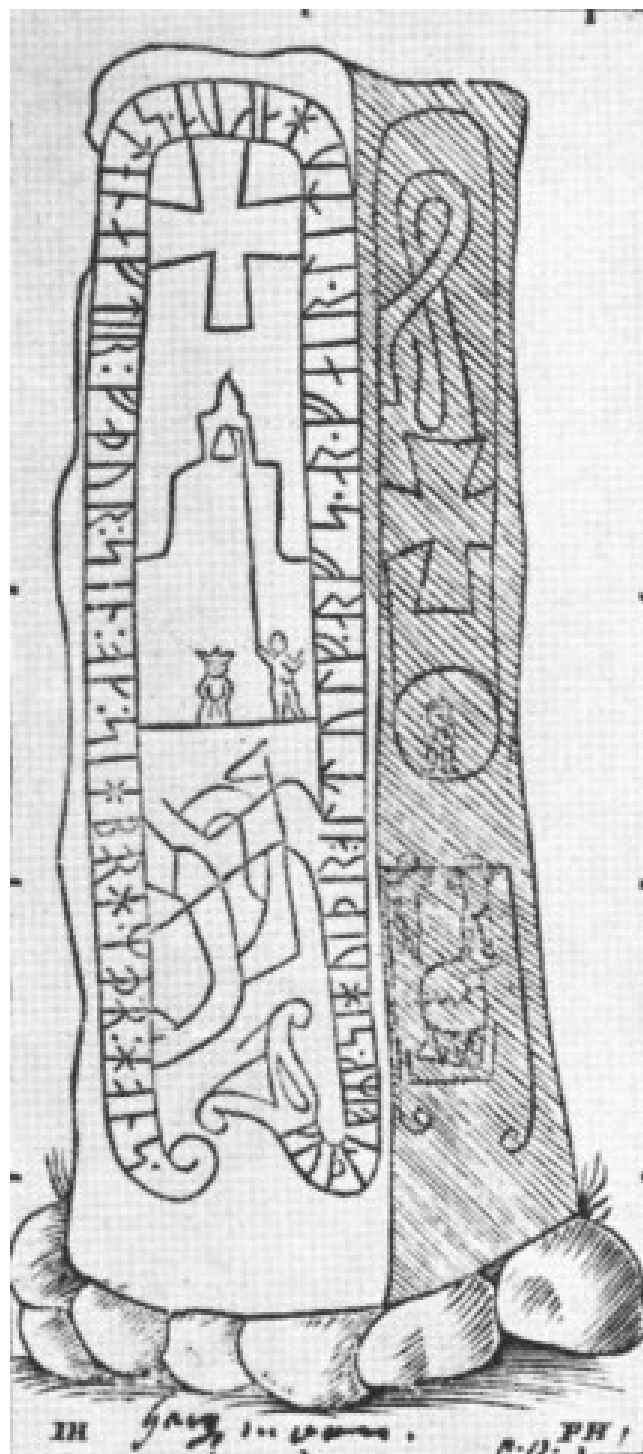
Torfast risti runaR

Arnnjut och Vignjut och
Signjut de läto resa denn
sten efter sin fader

Torfast ristade runorna

U 595 Harg

Hargstenen är enligt min mening den intressantaste stenen i vår kommun. Inte bara på grund av att den innehåller s.k. "binderunor". Om teckningen på runstenen föreställer en kyrka (vilket den ju tycks) då har vi här Sveriges äldsta teckning av en kyrka.





Y N Þ T F N Y
H I * N I Þ R
+ T N F R F H
R F + I - T T N
* + Y N + H T I +
+ F T I R F Þ N R H I +
≠ Y H I * B R *
Y Þ R * + + H

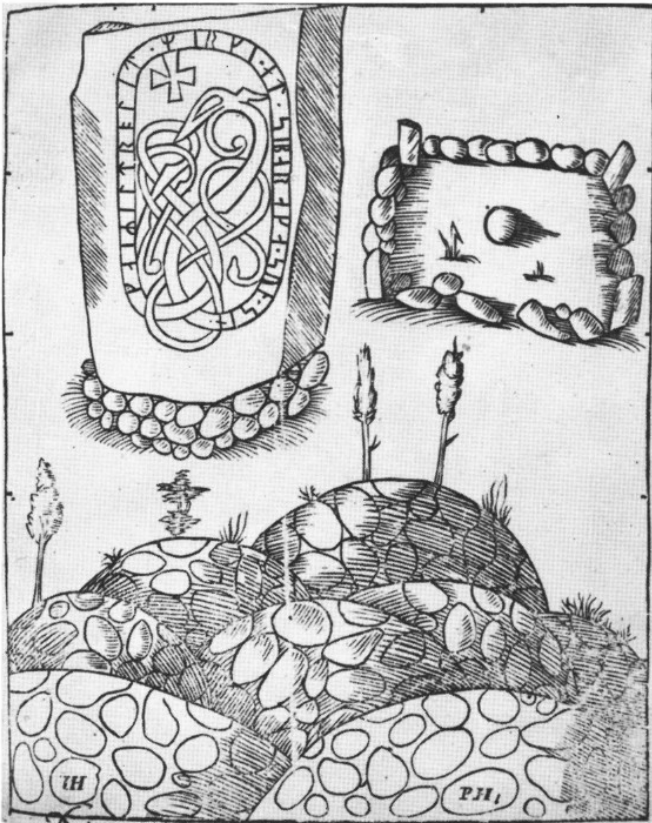


*Guðlæif ok Sigriðr, Aldulfs
arfar letu haggva sten
æftir faður sinn ok
Sigborg móður hans*

Gudleif och Sigrid, Aldulvs
arvingar läto hugga stenen
efter sin fader och Sigborg
hans moder

U 600 Sund

Ursprungligen stod stenen vid en gravhög kallad "Runlötshagen". Efter att tom. ha blivit använd som spiselhäll, senare inmurad i en källare, lyckades kyrkvärden Olof Olofsson ta ut den ur Källarväggen och 1917 vet man att den redan står här på Olofs barbars ägor.



Y + I L I R T R

R I T

Y I R Y I

+ T

H B + R + Y +

H N + H I +



*GæiRhildr lit mirki at
Spraka sun sinn*

Gerhild lät minnesmärket
åt Sprake sin son